

Factsheet

De Vlaamse buitenlandse wapenhandel in 2011

In België is de bevoegdheid voor buitenlandse wapenhandel sinds 2003 geregionaliseerd naar de drie gewesten. Personen in Vlaanderen die wapens of militair materieel willen invoeren, uitvoeren of doorvoeren, dienen hiervoor de nodige vergunningen aan te vragen bij de Dienst Controle Strategische Goederen (DCSG) van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid rapporteert daarover aan het Vlaams Parlement en maakt die rapporten ook publiek. Ieder jaar publiceert het Vlaams Vredesinstituut een analyse van die vergunningen voor buitenlandse wapenhandel die werden uitgereikt en geweigerd in Vlaanderen.

Invoer

In 2011 reikte de Vlaamse overheid 368 vergunningen uit voor de invoer van wapens. Die invoervergunningen hadden een gezamenlijke waarde van 18,3 miljoen euro.

- De waarde van de vergunde invoer in 2011 ligt in dezelfde grootteorde als in 2010.
- Invoervergunningen worden vooral uitgereikt voor vuurwapens en toebehoren (7,8 miljoen euro), en militaire voertuigen en -onderdelen (9,4 miljoen euro).
- De waarde van de vergunde invoer van vuurwapens is in 2011 verdubbeld t.o.v. 2010 (2,1 miljoen euro).
- De waarde van de vergunde invoer van munitie bleef met 4,2 miljoen euro vrij stabiel.

Uitvoer

In 2011 werden 308 vergunningen, met een gezamenlijke waarde van 200,9 miljoen euro, voor wapenexport uitgereikt in Vlaanderen.

- De waarde van de vergunde wapenexport ligt in 2011 beduidend lager dan in voorgaande jaren. De Vlaamse defensiegerelateerde industrie lijkt de klappen te voelen van de economische crisis.
- Vergunningen voor de producten waarvan de exportwaarde de afgelopen jaren sterk was toegenomen (voertuigen en -onderdelen, militaire elektronica, en oefenmaterieel) zijn in 2011 voor een groot deel weggevallen.

- De vergunde wapenexport bestaat in 2011 voornamelijk uit:
 - o **visualisatieschermen** (92 miljoen euro) vooral bestemd voor de buitenlandse industrie.
 - o **vliegtuigonderdelen** (22,9 miljoen euro) vooral in het kader van de participatie aan het A400M-project, maar voor het eerst ook militaire onbemande luchtvaarttuigen, aanverwante apparatuur en/of onderdelen.
 - o **elektronica** die onder de *catch-all* clause valt (22,3 miljoen euro).
- Het grootste deel van de Vlaamse vergunde wapenexport is bestemd voor Europese landen (45%) en de Verenigde Staten (31%). Ook Azië (18%) is een belangrijk afzetgebied.
- De Vlaamse defensiegerelateerde industrie is vooral gericht op leveringen aan andere bedrijven. Bij bijna twee derde van de vergunde wapenexport (62%) is de uiteindelijke eindgebruiker van de Vlaamse defensieproducten niet gekend.
- In de periode 2007-2011 reikte de Vlaamse overheid voor 76 miljoen euro vergunningen uit met een laatst gerapporteerde gebruiker in het Midden-Oosten of de Maghreb. In 2011 bedraagt de waarde van deze vergunde export 15,5 miljoen euro (Verenigde Arabische Emiraten, Turkije, Algerije en Saoedi-Arabië). Gezien de grote mate van ongekend eindgebruik van de Vlaamse wapenexport in zijn geheel, ligt de waarde van vergunde wapenexport met eindgebruik in het Midden-Oosten of de Maghreb waarschijnlijk nog hoger.
- Geen enkele aanvraag voor een wapenexportvergunning werd geweigerd.

Doorvoer

In 2011 werden in Vlaanderen 31 vergunningen uitgereikt voor de doorvoer van wapens; Die doorvoervergunningen hadden een gezamenlijke waarde van 85,2 miljoen euro.

- Het aantal doorvoervergunningen is sterk gestegen ten opzichte van 2010, maar dit aantal ligt nog steeds een heel stuk lager dan in de periode rond de regionalisering van de bevoegdheid voor buitenlandse wapenhandel.
- De meeste Vlaamse doorvoervergunningen hebben betrekking op voertuigen, vuurwapens en/of munitie, en zware ontploffingsmechanismen en explosieven.
- De laatst gerapporteerde gebruiker van deze goederen is in 2011 meestal de (defensiegerelateerde) industrie, maar ook krijgsmachten en handelaars.
- Drie vergunningsaanvragen voor de doorvoer van wapens werden geweigerd door de Vlaamse overheid, waaronder een transactie die eerder was goedgekeurd door de Franse overheid (export van metaalpersen voor productie van munitieonderdelen naar Egypte).

Meer weten?

Het volledige rapport 'Vlaamse buitenlandse wapenhandel 2011' vind je op www.vlaamsvredesinstituut.eu.